

KOMENTÁŘ

13. 6. 2022

Obyvatelstvo v Moravskoslezském kraji v 1. čtvrtletí 2022

V 1. čtvrtletí 2022 poklesl počet obyvatel v Moravskoslezském kraji o dalších cca 1,8 tisíce osob. Na tomto úbytku se ze čtyř pětín podílela přirozená měna obyvatelstva. Počet živě narozených dětí (2,6 tisíce) patřil k nejnižším od roku 2000. I přes meziroční výrazný pokles o 1,3 tisíce osob zůstal počet zemřelých (4,1 tisíce) vyšší než v letech před pandemií covid-19. Ve srovnání s předchozím rokem vzrostl počet vystěhovalých na 2,1 tisíce osob, naopak počet přistěhovalých se snížil na 1,7 tisíce. Výsledná záporná salda zůstala v rámci celého Česka největší.

K 31. 3. 2022 žilo na území Moravskoslezského kraje **1 176 193 obyvatel**, z toho 50,9 % žen. V porovnání s předchozími čtvrtletími nenastala změna v tendenci úbytku obyvatel Moravskoslezského kraje. Tak jako v předchozích letech (s výjimkou roku 2021) se pokles týkal obou měn obyvatelstva – jak přirozené, tak i migrační. Pokles počtu obyvatel proti předchozímu čtvrtletí zaznamenaly všechny okresy Moravskoslezského kraje. V šesti krajích Česka, především ve Středočeském kraji a v Praze, se počet obyvatel zvýšil. Populace celé republiky se v průběhu letošního prvního čtvrtletí zvýšila, přírůstek obyvatel činil 3 206 osob.

Tab. 1 Počet obyvatel v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. čtvrtletí 2022
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Stav na počátku období			Střední stav			Stav ke konci období		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	1 177 989	578 721	599 268	1 177 103	578 252	598 851	1 176 193	577 811	598 382
Bruntál	89 547	44 492	45 055	89 453	44 435	45 018	89 325	44 365	44 960
Frydek-Místek	212 347	104 822	107 525	212 312	104 801	107 511	212 212	104 726	107 486
Karviná	240 319	117 986	122 333	239 981	117 814	122 167	239 645	117 667	121 978
Nový Jičín	149 919	74 202	75 717	149 788	74 104	75 684	149 670	74 029	75 641
Opava	173 753	85 121	88 632	173 722	85 120	88 602	173 670	85 099	88 571
Ostrava-město	312 104	152 098	160 006	311 847	151 978	159 869	311 671	151 925	159 746

V Moravskoslezském kraji se v prvním čtvrtletí roku 2022 **živě narodilo 2 619 dětí**, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2021 bylo o 379 méně. Nejvíce dětí se při přepočtu na 1 000 obyvatel narodilo v okresech Opava a Ostrava-město (shodně 9,6 ‰), nejméně pak v okresech Karviná (8,0 ‰) a Bruntál (8,5 ‰). Celkem 1 230 dětí bylo prvorozených (47,0 % všech živě narozených dětí), 949 druhorozených (36,2 %) a 440 dětí bylo pro matku již jako třetí či další dítě (16,8 %). Mimo manželství se v prvním čtvrtletí 2022 narodilo 1 378 dětí, tedy 52,6 % z živě narozených (v celém Česku to bylo 50,3 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl již tradičně zaznamenán v okrese Bruntál (67,9 %), což byla po okresech Most (73,8 %) a Ústí nad Labem (69,3 %) třetí nejvyšší hodnota v celém Česku. Naopak v okrese Frydek-Místek činila hodnota tohoto podílu pouze 42,6 %.

KOMENTÁŘ

V lednu až březnu tohoto roku **zemřelo** v Moravskoslezském kraji podle předběžných výsledků 4 077 osob, což bylo o 1 289 osob (o 24,0 %) méně než ve stejném období roku 2021. V relativním vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel středního stavu 14,0 osoby, což bylo nejvíce mezi všemi kraji. Vyšší hrubá míra úmrtnosti než krajský průměr byla zaznamenána pouze v okrese Karviná (16,5 ‰). Ostatní okresy Moravskoslezského kraje se udržely pod touto hodnotou, všechny ale vykázaly úmrtnost vyšší než celorepublikový průměr (12,3 ‰). V celkovém úhrnu zemřelo 2 088 mužů a 1 989 žen. Téměř 71 % zemřelých bylo ve věku 70 a více let. Během svého prvního roku života zemřelo v kraji celkem 7 dětí, což odpovídalo hodnotě kojenecké úmrtnosti na úrovni 2,7 ‰, která tak byla vyšší než republikový průměr 2,4 ‰. Naopak novorozenecká úmrtnost (0,8 ‰) celorepublikové úrovně (1,3 ‰) nedosahovala.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. čtvrtletí 2022
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek
Absolutní údaje									
Kraj celkem	504	.	2 619	4 077	-1 458	1 712	2 050	-338	-1 796
Bruntál	50	.	187	306	-119	290	393	-103	-222
Frydek-Místek	65	.	479	694	-215	715	635	80	-135
Karviná	96	.	471	978	-507	737	904	-167	-674
Nový Jičín	69	.	333	493	-160	473	562	-89	-249
Opava	64	.	413	560	-147	509	445	64	-83
Ostrava-město	160	.	736	1 046	-310	1 351	1 474	-123	-433
Relativní údaje (na 1 000 obyvatel středního stavu)									
Kraj celkem	1,7	.	9,0	14,0	-5,0	5,9	7,1	-1,2	-6,2
Bruntál	2,3	.	8,5	13,9	-5,4	13,1	17,8	-4,7	-10,1
Frydek-Místek	1,2	.	9,1	13,3	-4,1	13,7	12,1	1,5	-2,6
Karviná	1,6	.	8,0	16,5	-8,6	12,5	15,3	-2,8	-11,4
Nový Jičín	1,9	.	9,0	13,3	-4,3	12,8	15,2	-2,4	-6,7
Opava	1,5	.	9,6	13,1	-3,4	11,9	10,4	1,5	-1,9
Ostrava-město	2,1	.	9,6	13,6	-4,0	17,6	19,2	-1,6	-5,6

Poznámka: Údaje o rozvodech za 1. čtvrtletí 2022 nejsou obsaženy z důvodu přechodu na revidované Hlášení o rozvodu/Statistický list pro rozvodovou agendu.

Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých činil v absolutním vyjádření –1 458 osob, v relativním –5,0 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu. Absolutně i relativně byla tato hodnota nejvyšší mezi všemi kraji v Česku, v relativním vyjádření se přibližoval Karlovarský kraj s –4,8 ‰. V žádném z okresů Moravskoslezského kraje nedosáhl přirozený přírůstek kladných hodnot, nejméně obyvatel ubylo v absolutním vyjádření v okrese Bruntál (–119 osob) a při přepočtu na 1 000 obyvatel v okrese Opava (–3,4 ‰). Naopak nejpostiženějším okresem byla Karviná, v níž za 1. čtvrtletí 2022 ubylo přirozenou cestou 507 osob, tj. 8,6 osoby na 1 000 obyvatel.

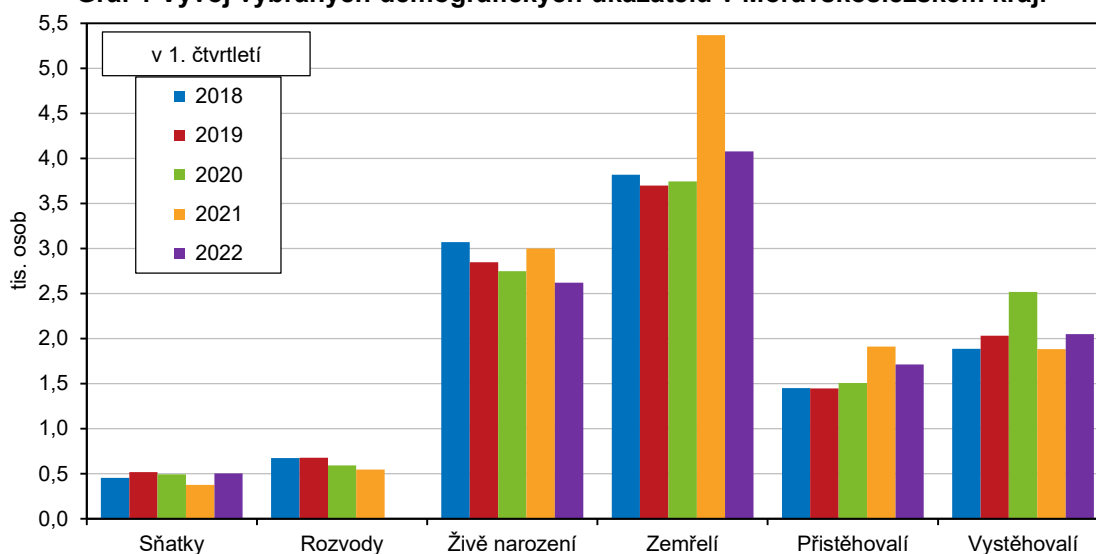
Do Moravskoslezského kraje se v prvním čtvrtletí roku 2022 **přistěhovalo** 1 712 osob, což bylo o 198 osob méně než za stejné období roku 2021. Z ostatních krajů Česka se přistěhovalo

KOMENTÁŘ

910 osob (53,2 % přistěhovaných) a 802 osob ze zahraničí (46,8 % přistěhovaných). Mezi přistěhovanými převažovali muži (57,0 %). Nejvíce obyvatel se přistěhovalo do okresu Ostrava-město (1 351 osob), a to i relativně (17,6 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu). Nejmenší relativní přírůstek byl zaznamenán v okrese Opava, do kterého se přistěhovalo 11,9 osoby na 1 000 obyvatel.

V hodnoceném období se z kraje **vystěhovalo** 2 050 osob (o 166 osob více než v 1. čtvrtletí 2021). Do ostatních krajů Česka se vystěhovalo 1 564 osob (76,3 % vystěhovaných) a 486 osob se odstěhovalo do zahraničí (23,7 % vystěhovaných). Rovněž mezi vystěhovanými převažovali s 52,9 % muži. Nejvíce osob se vystěhovalo z okresů Ostrava-město a Karviná, při přepočtu na 1 000 obyvatel se mezi tyto dva okresy vklínil okres Bruntál.

Graf 1 Vývoj vybraných demografických ukazatelů v Moravskoslezském kraji

Poznámka: Údaje o rozvodech za 1. čtvrtletí 2022 nejsou obsaženy z důvodu přechodu na revidované Hlášení o rozvodu/Statistický list pro rozvodovou agendu.

Převaha vystěhovaných nad přistěhovanými v Moravskoslezském kraji za 1. čtvrtletí 2022 činila 338 osoby. Moravskoslezský kraj tak byl společně s Ústeckým krajem jedinými v Česku, které vykázaly záporné migrační saldo. Nejvíce obyvatel stěhováním přibylo ve Středočeském kraji. Z okresů Moravskoslezského kraje vykázaly kladný přírůstek obyvatel stěhováním dva z nich – Frýdek-Místek (o 80 osob, tj. 1,5 ‰) a Opava (o 64 osob, tj. 1,5 ‰). Úbytek stěhováním byl v absolutních číslech výrazný zejména v okresech Karviná (–167 osob) a Ostrava (–123 osob), při přepočtu na 1 000 obyvatel je však s hodnotou 4,7 ‰ předstihl okres Bruntál.

Záporná hodnota migračního salda (–338 osob) spolu s vysokou hodnotou přirozeného úbytku (–1 458 osob) zapříčinila, že celkový úbytek obyvatel v absolutním vyjádření byl nejvyšší mezi všemi kraji Česka (–1 796 osob). Při přepočtu na 1 000 obyvatel činila hodnota celkového úbytku obyvatel v Moravskoslezském kraji –6,2 ‰, horší výsledek žádný z krajů nevykázal.

KOMENTÁŘ

Přírůstek počtu obyvatel zaznamenalo šest krajů, nejvíce obyvatel přibýlo ve Středočeském kraji (3 499 osob, tj. 10,2 ‰).

V prvním čtvrtletí roku 2022 bylo uzavřeno 504 **manželství**, tedy o 127 více než ve stejném období předchozího roku. Pouze ve 46 % případů to byl pro oba snoubence první sňatek. Nárůst počtu sňatků oproti loňskému roku, kdy byl vyhlášen nouzový stav, je zcela logický. Nárůst však do jisté míry způsobilo „magické“ datum 2. 2. 2022, přičemž toho dne se v Moravskoslezském kraji uzavřelo 105 sňatků, tedy více než pětina ze všech sňatků za celé čtvrtletí. Tento podíl byl po hlavním městě Praze (17,7 %) druhý nejvyšší. Nejvíce se tímto datem nechali ovlivnit snoubenci ve Zlínském kraji, kde podíl sňatků v tento den činil 31,3 % (tedy 66 z 211 sňatků).

Kontakt:

Jan Halva
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 233
E-mail: jan.halva@czso.cz